

Denumirea programului de studii	<i>Asistența Socială</i>
Ciclul	<i>licență</i>
Denumirea cursului	<i>Pedagogia specială</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	<i>Psihologie și Psihopedagogie specială, Catedra Asistența socială</i>
Titular de curs	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Lapoșina Emilia, dr., conf. univ.
e-mail	emilia.laposina@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.008 zi	3	I	II	90	45	45
F.02.O.007 f/f	3	I	II	90	18	72

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina este continuarea logică a cursurilor fundamentale și vizează pregătirea studenților pentru abordarea corectă a dezvoltării atipice, a educației speciale și a socializării copiilor/adolescenților aflați în dificultate. Actualitatea cursului este incontestabilă prin obiectivul ei general și special și contribuția în realizarea competențelor, ce definesc programul de studii (*cunoștințe privind profilurile atipice de dezvoltare și socializare în copilărie; înțelegerea și conceperea unor design-uri de cercetare care să fie aplicate în studiul dezvoltării, socializării și protecției sociale a copiilor/adolescenților aflați în dificultate*), precum și corelarea acestuia cu alte cursuri din program. În acest context, cursul constituie o conexiune cu cursurile de specialitate care concură la formarea profesională a viitorilor asistenți sociali (*Teorii și metode în asistența socială, Psihosociologia devianței, Pedagogia socială, Asistența socială a persoanelor cu handicap, Asistența socială a persoanelor în dificultate ș.a.*).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea cu principalele modalități de evaluare, particularizate pentru diferite trasee atipice de dezvoltare și socializare (deficiență, dizabilitate, handicap, dezadaptare, deprivare, tulburări de comunicare, copii rămași fără grija și atenția părinților etc).
- Diferențierea între trasee tipice și atipice de dezvoltare și socializare a copiilor/adolescenților.
- Explicarea cauzelor, efectelor și formelor diferitelor tipuri de deficiențe și socializare atipică
- Înțelegerea aspectelor particulare în dezvoltarea și socializarea atipică și caracterizarea cognitive-comportamentală a unor profile.
- Operarea cu concepte fundamentale în domeniul pedagogiei speciale și reabilitare și utilizarea lor corectă și cu sens
- Conceperea și propunerea de planuri individualizate de intervenție privind optimizarea calității vieții copiilor/adolescenților cu un traseu atipic de dezvoltare și socializare.
- Înșușirea de strategii de prevenție și intervenție pentru copiii/adolescenții, familiile cărora sînt afectate de fenomenul migrației economice.
- Analiza comparativă a diferitelor tipuri de instrumente de depistare a dificultăților în dezvoltarea și socializarea copiilor și a metodelor de corectare/prevenire a acestora
- Exercitarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei.
- Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.
- Înșușirea unor abilități de comunicare verbală prin susținerea de prezentări orale și prin implicarea activă în discuții.
- Învățarea unor abilități de lucru în echipă.

Finalități de studii

- Să identifice și explice conceptele specifice pedagogiei speciale și reabilitare
- Să integreze conceptele specifice cu alte concepte și teorii socio-psiho-pedagogice.
- Să explice modul în care pedagogia specială și reabilitare integrează concepte, teorii, metode etc. din alte ramuri ale psihopedagogiei și din domenii conexe.
- Să înțeleagă și dezvolte metodele și tehnicile de diagnoză și recuperare/reabilitare folosite în pedagogia specială și reabilitare
- Să structureze cunoștințele privind diferențierea între dezvoltarea/socializarea tipică – trasee atipice de dezvoltare/socializare.
- Să acumuleze cunoștințe privind dezvoltarea diferitor profiluri atipice de dezvoltare/socializare (dizabilitate, tulburări de dezvoltare, de adaptare, învățare, de comunicare, probleme generate de divorțul sau plecarea părinților etc.).
- Să dobândească abilități de concepere și propunere a unor planuri de prevenție și intervenție pentru a reduce efectele unui traseu atipic de dezvoltare/socializare.
- Să proiecteze design-uri experimentale adecvate obiectivelor concrete ale cercetării în domeniul pedagogiei speciale și reabilitare.
- Să adopte o atitudine proactivă și pozitivă în învățarea teoriilor pedagogiei speciale și reabilitare
- Să internalizeze aspectele deontologice necesare aplicării noilor metode, tehnici și instrumente specifice noilor abordări în pedagogia specială și reabilitare
- Să cultive dorința de autorealizare în plan profesional și personal prin implicare în parteneriate de cercetare, publicarea de articole și participarea la evenimente științifice, educaționale și culturale în domeniul pedagogiei speciale și reabilitare și în cele conexe.

Precondiții

1. Discipline de curriculum: *Introducere în asistența socială, Psihologia specială și psihopatologia, Psihologia generală, Psihologia vîrstelor.*
2. Competențe: de cunoaștere și înțelegere a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare (norma de vîrstă și patologie, analizatori, adaptare/dezadaptare/readaptare, deficiență/disabilitate/handicap, defectul primar/secundar/terțial, situația socială de dezvoltare a copilului, metode de recuperare/reabilitare ș.a.), utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; de analiză și rezumare a surselor bibliografice; de organizare independentă a activității de învățare etc.

Unități de curs

Rolul și locul psihopedagogiei speciale în cadrul științelor educației. Cadrul conceptual și terminologia specifică.
Etiologia specifică diferitelor tipuri de deficiențe
Factorii și etapele dezvoltării copilului/tînărului cu dizabilități.
Evaluarea complexă și diagnosticarea copilului/tînărului cu cerințe educative speciale. Diagnosticarea precoce și intervenția timpurie.
Particularitățile dezvoltării psihofizice și sociale ale copiilor/tinerilor cu dizabilități Necesitățile educaționale speciale.
Bazele didacticii speciale. Principii, metode, forme de organizare și condițiile instruirii copiilor cu dizabilități
Modalități și tehnici ale activităților educațional - terapeutice
Tulburările de limbaj. Forme de manifestare a tulburărilor de limbaj și terapia limbajului
Probleme ale copiilor cu deficit de vedere și modalități de soluționare ale acestora în pedagogia deficienților vizuali
Asistența pedagogică specială a copiilor cu deficiențe auditive.
Copii cu dizabilități motorii. Reabilitarea complexă a copiilor cu PCI. Socializarea și integrarea copiilor cu PCI.
Diferențierea categoriei de copii cu RDP. Activitatea individual – recuperatorie cu elevii cu RDP.
Copii cu deficiențe complexe (multiple). Formarea autonomiei personale și sociale.
Integrarea copiilor/tinerilor cu CES în școala de masă
Formarea și dezvoltarea abilităților, deprinderilor și capacităților în vederea integrării socio-profesionale a copiilor/tinerilor cu CES

Strategii de predare și învățare

1. Prelegere interactivă prin: expunere, explicare cu aplicarea de tehnologii și specificarea acestora.
2. Prelegere clasică:
3. Dezbateri:
4. Proiect
5. Învățare situațională
6. Învățare bazată pe problemă
7. Învățare experiențială
8. Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen scris, constituit din:

Proba I de evaluare curentă: prezentarea referatului și lucrarea de control;

Proba II de evaluare curentă: test de cunoaștere la Pedagogia reabilitară;

Prezentări a proiectelor tematice, eseurilor, a proiectelor aplicative de intervenție, elaborate în baza rezultatelor obținute la unul din studii de caz, realizate individual.

Participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, etc

Bibliografie

Obligatorie:

- Crețu V. Incluziunea socială și școlară a persoanei cu handicap – Strategii și metode de cercetare. București: Ed. Printech, 2006. 232 p.
- Danii A., Racu A. Educația terapeutică complexă și integrată. Chișinău: Ed. Univers Pedagogic, 2006. 208 p.
- Popovici D. V. Orientări teoretice și practice în educația integrată, Arad: Ed. Univ., 2007, 354 p.
- Popovici D. V. Integrarea și incluziunea educațional școlară a copiilor cu deficiențe. În: Tratat de psihopedagogie specială, București: Ed. Universitatea din București, 2011, p. 1007-1130.
- Racu A., Popovici D. V., Crețu V., Racu S., Bucinschi C. Asistența socială a persoanelor cu dizabilități. Chișinău: Ed. Pontos, 2007, 298 p.
- Racu A., Popovici D. V., Danii A., Crețu V. Intervenția recuperativ-terapeutică pentru copiii cu dizabilități multiple, Chișinău: Ed. Ruxanda, 2011. – 376 p.
- Gerguț A. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Strategii diferențiate și incluziune în educație. Polirom, Iași, 2014.
- Gherguț A. Psihopedagogia persoanelor cu cerințe special. Strategii diferențiate și inclusive în educație.-B., Polirom, 2006
Vlad Mircea, Ghilaș Ileana, Cozma Adrian, Vasiliu Coca-Marlena
- Dicționar enciclopedic de Psihopedagogie specială, Editura Fundației Culturale Marin Speteanu, București, 2009
- Mara Daniel – Strategii didactice în educația incluzivă, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 2009

Opțională:

- Ainscow M. (coord.) Improving Schools, Developing Inclusion. Ed:Routledge, London and New York, 2006.
- Chicu V., Cojocaru V. Educație incluzivă. Repere metodologice.-Ch., 2006.
- Vrasmas E. Coord. Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități. B., 2003